

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Haku

Museoiden valtionosuuden piiriin hakeminen vuodesta 2020 alkaen 14.01.2019 - 20.02.2019 16:15

Hakijan nimi

Helsingin kaupunki

Osoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Sähköposti

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelinnumero

09 310 1691

 Annan suostumukseni hakemusta koskevien päätösten sähköiseen tiedoksiintoon.

Käyttötarkoitus

Museoiden valtionosuuden piiriin hakeminen vuodesta 2020 alkaen

Haettavan avustuksen määrä

,00 €

Museota koskevat tiedot

Museota koskevat tiedot

Museon nimi	HAM Helsingin taidemuseo	
Y-tunnus	0201256-6	
Lähiosoite	PL 10416	
Postinumero		00099
Postitoimipaikka	Helsingin kaupunki	
Toiminnasta vastaavan johtajan sähköpostiosoite	maiya.tanninen@hel.fi	
Toiminnasta vastaavan johtajan puhelinnumero		0405439659
Museon yleinen sähköpostiosoite	taidemuseo@hel.fi	
IBAN-tilinumero	FI0680001200062637	
Pankin BIC-koodi	DABAFIHH (Danske Bank, Suomi)	

Onko ylläpitäjä verohallinnon arvonlisäverorekisterissä valtionosuuteen oikeuttavasta toiminnastaan?

Kyllä

Onko ylläpitäjä saanut valtionosuutta museotoiminnastaan vuonna 2018?

Kyllä

Museon ammatillistuminen lyhyesti kuvattuna

Toiminut taidemuseona vuodesta 1979, jolloin Helsingin kaupungin taidekokoelmat muutettiin Helsingin kaupungin taidemuseoksi. Taideasiainsihteri oli aloittanut jo vuonna 1968 ja Meilahden taidemuseorakennus avattiin 1976.

Taidemuseo on alusta alkaen täyttänyt edellytykset henkilöstön osalta.

Taidemuseo on toiminut aikaisemmin useassa eri kohteessa, nykyisin Tennispalatsissa ja Kokoelmakeskuksessa.

Aluetaidemuseona taidemuseo on ollut vuodesta 1993 lähtien.

Henkilökuntaan kuuluu Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän muutoksen jälkeen 54 vakituista, joista 32 museoammatillisen koulutuksen. Taidemuseon henkilökunta on ammattiryhmittäin vahvasti erikoistunutta.

Helsingin kaupungin taidekokoelmaan kuuluu noin 16 000 teosta, josta vajaa 10 000 teosta kuuluu HAMin kokoelmaan.

Taidemuseo järjestää 20-30 vaihtuvaa näyttelyä vuodessa ja vastaa Helsingin alueella julkisesta taiteesta. Taidemuseo on osa Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa/ Kulttuuripalvelukokonaisuutta.

Museon ylläpitäjän säännöt

Museon ylläpitäjänä on kunta tai kuntayhtymä taikka sellainen yksityinen yhteisö tai säätiö, jonka sääntömääräisiin tehtäviin kuuluu museotoiminnan harjoittaminen tai museon ylläpitäminen

Kyllä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lainaus tätä koskevasta kohdasta säännöissä (ml. kunnalliset säännöt)

Helsingin hallintosääntö 13.6.2018 § 7:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Toimiala vastaa kirjastoaineistosta,

museo- ja taidemuseokokoelmista ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä.

Toimiala huolehtii kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvistä viranomaistehtävistä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa.

Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä

kirjasto, kulttuuri-, orkesteri-, museo- ja taidemuseotoiminnoista. Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa sille kuuluvista valtakunnallisista ja alueellisista erityistehtävistä, joista lailla on erikseen säädetty.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasääntö 14.11.2018: Kaupungin taidemuseo (HAM) huolehtii kaupungin taidemuseopalveluista ja

taidekokoelmasta. Taidemuseo toimii aluetaidemuseona.

Kaupungin taidemuseota johtaa taidemuseon johtaja. Taidemuseon johtaja vastaa asetuksessa määritellyn aluetaidemuseotoiminnan toteuttamisesta. Taidemuseon johtaja suorittaa kulttuurijohtajan määräämät tehtävät. Kaupungin taidemuseon yksiköt ovat julkinen taide, taidekokoelma ja taidenäyttely. (Tiimirakenne on myös määritelty toimintasäännössä).

Museon kokoelman säilyminen museokokoelmana on turvattu myös museon lopettaessa toimintansa

Kyllä

Lainaus tätä koskevasta kohdasta säännöissä

Ks. yllä Helsingin kaupungin hallintosääntö § 7: Toimiala vastaa kirjastoaineistosta, museo- ja taidemuseokokoelmista ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä. Tämä on tulkittu vastuuksi huolehtia kokoelmista kaikissa tilanteissa. Ks. myös Helsingin kaupungin museon hakemus.

Lisäksi HAMin kokoelmapolitiikassa (vahvistettu 2017) on kohta kokoelmien säilymisen turvaamisesta.

Museota ei ylläpidetä taloudellisen voiton tavoittelemiseksi

Kyllä

a) Säännöistä tai yhtiöjärjestyksestä käy ilmi, että toiminnan tarkoitus on muu kuin voiton tavoittelu

Lainaus tätä koskevasta kohdasta säännöissä

b) Säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä todetaan mahdollisen ylijäämän käytöstä, mahdollisten rahastojen varojen käytöstä sekä varojen käytöstä yhteisön tai säätiön toiminnan lakkauttamisen tai purkamisen yhteydessä

Lainaus tätä koskevasta kohdasta säännöistä

Museon hallinto ja talous

Museolla on toimintaa ohjaavat säännöt, joissa sen vastuualue on määritelty

Kyllä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Museolla on toiminnasta vastaava päätoiminen johtaja

Kyllä

Mistä alkaen museolla on ollut päätoiminen johtaja?

1/1979

Johtajan tehtäväkuvaus ja museota koskeva päätöksentekojärjestelmä kuvattuna lyhyesti

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa. (Hallintosäännön 4 luvun 7 §).

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintaa ja hallintoa johtaa kulttuurin ja vapaa-ajan

toimialajohtaja. Kulttuuripalvelukokonaisuudessa on neljä palvelua. Kulttuuripalvelukokonaisuutta johtaa kulttuurijohtaja.

Kaupungin taidemuseota johtaa taidemuseon johtaja. Taidemuseon johtaja vastaa asetuksessa määritellyn

aluetaidemuseotoiminnan toteuttamisesta. Taidemuseon johtaja suorittaa kulttuurijohtajan määräämät tehtävät.

Taidemuseon johtaja toimii myös kulttuuri- ja kirjastojoaksen esittelijänä sekä virkamiesvalmistelijana kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunnalle.

Operaatiivista päätöksentekoa henkilöstö- ja talousasioissa, on delegoitu eri tasoille tiimiesimiehistä yksikön päälliköihin, sekä toimialan eri johtajille.

Päätöksen vos-piiriin hakeutumisesta tekee kaup. rahoitusjohtaja, joka delegoi sen toimialajohtajalle.

Museon toiminnalle on taloudelliset edellytykset

Kyllä

Museon kokonaismenot

6 636 909,00 €

Museon tulot

Valtion tuki	882935
Kunnan tuki	4599761
Ylläpitäjänä toimivan yksityisen yhteisön tai säätiön oma rahoitus	
Muut tulot (ml. museon oman toiminnan tulot ja varainhankinta)	1154213

Mikäli ylläpitäjä on säätiö, säätiön pääoma

€

Mikäli ylläpitäjä on yksityinen yhteisö, edeltävän tilikauden voitto tai tappio

€

Onko museo kunnan tai muun julkisen tahon säännöllisen tuen piirissä?

Kyllä

Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, mistä vuodesta alkaen?

1 979

Museolla on monivuotinen tavoitteita, toimintaa ja taloutta koskeva suunnitelma

Kyllä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Museon henkilöstö

Museolla on vähintään kaksi päätoimisessa palvelussuhteessa työskentelevää museoalan asiantuntijaa, joilla on soveltuva korkeakoulututkinto sekä suoritettut museologian perusopinnot

Kyllä

a) Mistä alkaen edellytys on täyttynyt?

1/1979

b) Päätoimisen museoalan asiantuntijahenkilöstön määrä yhteensä

32

c) Jos päätoimisia museoalan asiantuntijoita on kaksi, onko toinen näistä museon johtaja

Kyllä

Museolla on riittävä määrä muuta henkilöstöä

Kyllä

Muu henkilöstö, määrä yhteensä

22 htv

Museon kokoelma

Museolla on kokoelma

Kyllä

Museon kokoelman laajuus

Esineitä	0
Taideteoksia	9664
Valokuvia	0
Luonnontieteellisiä näytteitä	0
Muuta aineistoa	0

Keskeinen kokoelma

Museon/museon ylläpitäjän omistama	Osittain museon/museon ylläpitäjän omistama, osittain hallinnoitu sopimuksen/sopimusten perusteella	Hallinnoitu sopimuksen/sopimusten perusteella
	X	

Sopimuksella hallinnoitavan kokoelman

Osuus (%) museon kokoelmista (arvio)

Omistajataho/omistajatahot

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Miten kokoelman säilyminen museokokoelmana on turvattu omistavan tahon toiminnan päättyessä tai sopimuksen päättyessä?

Ks. yllä Helsingin kaupungin hallintosääntö § 7: Toimiala vastaa kirjastoaineistosta, museo- ja taidemuseokokoelmista ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä. Tämä on tulkittu vastuuksi huolehtia kokoelmista kaikissa tilanteissa. Ks. myös Helsingin kaupungin museon hakemus.

Museolla on kokoelmapoliittinen ohjelma

Kyllä

Tarkemmat tiedot kokoelmapoliittisesta ohjelmasta:

Ohjelma on laadittu

2004

Ohjelma on päivitetty/päivitetään

2017

Museon toiminta ja tilat

Museo on avoinna yleisölle säännöllisesti ja sen toiminta on ympärivuotista

Kyllä

Tarkemmat tiedot museon avoinna olosta

Museolla on yksi tai useampi ympärivuotisesti yleisölle avoin Kyllä Tennispalatsissa

museokohde, jolla on säännöllinen avoinna oloaika

Museon toiminnan ympärivuotisuus on järjestetty muulla
tavoin

Jos museon toiminnan ympärivuotisuus on järjestetty muulla tavoin, niin miten

Museon kokoelmat ovat museon käyttäjien tavoitettavissa

Kyllä

Tarkemmat tiedot kokoelmien tavoitettavuudesta

Kokoelmien tutkimus- ja muu käyttö on järjestetty museon Kyllä
tiloissa

Kokoelmat on luetteloitu sähköisesti, % kokonaismäärästä 100%

Kokoelmat ovat tietoverkon kautta saavutettavissa, % 2%, julkinen taide

kokonaismäärästä

Museon tilat ovat tarkoituksenmukaiset

Kyllä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lyhyt kuvaus tiloista (laajuus ja arvio tarkoituksenmukaisuudesta)

Tennispalatsin näyttely- ja toimintatilat ovat 5 148 m². Tennispalatsin näyttelytilat ovat asiakkaille helposti saavutettavat. HAM on käyttänyt palvelumuotoilua suunnitelluissaan ja kehittäessään taidemuseon palvelupolkua. Kaupunginmuseon ja taidemuseon yhteinen kokoelmakeskuksesta, noin 8700 neliömetristä on taidemuseon laskennallinen osuus 2 244 m². Kaikki kokoelmakeskuksen tilat ovat yhteiskäyttöisiä kaupunginmuseon kanssa. Molemmat tilat ovat hiljattain peruskorjattuja (uudistettu HAM avattiin 2015, Kokoelmakeskuksen avajaisia vietettiin 2017) ja niiden molempien olosuhteet täyttävät museaaliset vaatimukset. Molemmissa on asianmukaiset turvallisuus- ja hälytysjärjestelmät.

Kokoelmakeskuksen säilytysjärjestelmät on uusittu ja asianmukaiset. Kokoelmakeskuksen turvajärjestelyt ovat korkealla tasolla.

Valtionosuuden tarpeellisuus

Lyhyt perustelu museon toiminnan merkityksestä valtionosuuden tavoitteiden kannalta

HAM Helsingin taidemuseo tavoittaa noin 200 000 näyttelykävijää vuodessa. Tähän yleisöön kuuluvat niin helsinkiläiset kuin kotimaiset ja kansainväliset matkajat. HAM tuottaa vuosittain 20-30 näyttelyä. Kansainvälinen näyttelytoiminta on osa HAMin toimintaa ja HAMilla on hyvät verkostot. HAMin hallinnassa oleva julkinen taide tavoittaa päivittäin huomattavia yleisöjä. Julkisen taiteen kokoelma sisältää valtakunnallisesti merkittäviä teoksia, kuten presidenttipatsaat, Sibelius-monumentti ja Havis Amanda. HAMilla on vahva ammatillinen osaaminen kaikessa taidemuseotoiminnassa ja se kehittää asiakaslähtöistä toimintaansa jatkuvasti. HAMin julkisen taiteen uusi avaus on Helsinki Biennaali vuonna 2020. HAM hallinnoi Helsingin kaupungin taidekokoelmaa, vajaata 10 000 taideteosta, joista noin 3000 on sijoitettu kaupungin eri kohteisiin ja tavoittavat näin myös suuria yleisöjä. Uusi ajanmukainen kokoelmakeskus on otettu käyttöön 2016-2017. HAM toimii aktiivisesti myös Helsingin eri alueilla (esimerkiksi Jakomäki-hanke). HAMin toiminta on merkittävää sekä Helsingille että valtakunnallisesti.

Valtakunnallinen vastuumuseotehtävä

Museon nimeämistä valtakunnalliseksi vastuumuseoksi haetaan seuraavalle erikoisalalle

Lyhyt kuvaus museon hakemasta valtakunnallisesta vastuumuseotehtävästä ja toimialan rajauksesta erikoisalallaan

Hakijan arvio vastuumuseotehtävän hoidon edellyttämästä valtionosuuden harkinnanvaraisesta korotuksesta vuonna 2020

€

Alueellinen vastuumuseotehtävä

Alueellisen museotoiminnan edistämistehtävä

Ei

Esitys toimialueeksi

Perustelu, mikäli esitetty toimialue on museon sijaintimaakuntaa laajempi/suppeampi

Hakijan arvio tehtävän hoitoon käytettävistä henkilöstöresursseista

Vuonna 2020 yhteensä

Vuonna 2021 yhteensä

Vuonna 2022 yhteensä

Alueellinen kulttuuriympäristötehtävä

Ei

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Esitys toimialueeksi

Perustelu, mikäli esitetty toimialue on museon sijaintimaakuntaa laajempi/suppeampi

Hakijan arvio tehtävän hoitoon käytettävistä henkilöstöresursseista

Vuonna 2020 yhteensä

Vuonna 2021 yhteensä

Vuonna 2022 yhteensä

Alueellinen taidemuseotehtävä

Kyllä

Esitys toimialueeksi

Uusimaa. Erityisenä osaamisalueenaan julkinen taide.

Perustelu, mikäli esitetty toimialue on museon sijaintimaakuntaa laajempi/suppeampi

Erityisenä osaamisalueena on julkinen taide (2019 on mm. käynnissä noin 50 prosenttiperiaatehanketta).

Pääkaupunkiseudulla on moninkertainen määrä ammatillisesti hoidettuja taidemuseoita muihin maakuntiin verrattuna.

HAMin lisäksi alueella toimii Amos Rex, Emma, Artsi, Didrichsenin ja Gyldenbergin taidemuseot sekä Gallen-Kallelan

museo. Julkisen taiteen osalta Vantaa ja Espoo ovat merkittäviä toimijoita alueella. Alueella on useita muiden hallinnoimia prosenttirahakohteita (Esim. HUS, Aalto-yliopisto). Suomen kuvataiteilijoista yli puolet asuu pääkaupunkiseudulla.

Keskeiset kuvataiteen järjestöt ovat sijoittuneet Helsinkiin. Yliopistot ja tutkimuslaitokset ovat keskittyneet huomattavissa määrin alueelle, samoin monet ammattikorkeakoulut, Taideyliopiston Kuvataideakatemia sekä Aalto yliopisto.

Kansallisgalleria ja Museovirasto toimivat aktiivisesti pääkaupungissa. Vuonna 2020 järjestetään ensimmäinen Helsinki Biennaali, jonka sisällöstä HAM vastaa.

Hakijan arvio tehtävän hoitoon käytettävistä henkilöstöresursseista

Vuonna 2020 yhteensä 8,5 htv

Vuonna 2021 yhteensä 8,5 htv

Vuonna 2022 yhteensä 8,5 htv

Liitteet

Hyväksynät

 Hakemus on hyväksytty yhteisön allekirjoitussääntöjen mukaisesti

Liitteet

Otsikko	Tiedosto	Päiväys
Ylläpitäjän säännöt	Liite 2 HAM Ylläpitäjän säännöt_hgin_hallintosaanto_2018_06_13.pdf	30.01.2019
Museon toimintasääntö	HAM liite 3._Museon toimintasääntö_kuva_toimintasaanto_2018_11_14.pdf	30.01.2019
Tilinpäätös, tase ja toimintakertomus	HAM liite Kuva toimialan toimintakertomus 2017.pdf	30.01.2019

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tilinpäätös, tase ja toimintakertomus	HKi kaupungin tilinpaatos_2017_sivut 101_110.pdf	08.02.2019
Talousarvio ja toimintasuunnitelma	HAM liite Toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti 2019 Kuva.pdf	30.01.2019
Talousarvio ja toimintasuunnitelma	HAM liite Taidemuseo_tulosbudjetit_2019.pdf	08.02.2019
Toimintaa ja taloutta koskeva monivuotinen suunnitelma	HAM Liite_KUVA_TA_TS_ESITYS2019_2021.pdf	30.01.2019
Kokoelmapoliittinen ohjelma	HAMin kokoelmapoliittikka 2017_FINAL.docx	08.02.2019
Selvitys alueellisen vastuumuseon edellytysten täyttymisestä (Liite 1)	HAM 2019 Selvitys alueell_vastmus_edell_liite1.docx	12.02.2019
Alueellinen suunnitelma (Liite 2)	HAM Alueellisen työn suunnitelma vuosille 2020_2022.docx	12.02.2019